

"BANKA ÇEKLERİ" HUKUKEN ÇEK MİDİR?

Prof. Dr. Ömer TEOMAN(*)

Türk bankacılık uygulamasında hemen hemen tüm banka genel müdürlüklerinin öteden beri özellikle üçüncü kişilerden sağladıkları hizmet ve satın aldıkları değerlerin bedelini "keşide çeki" ya da "banka çeki" diye adlandırılan ve bizzat kendi şubelerinden biri üzerine keşide ettikleri çekler ile ödedikleri bilinen bir gerçektir. Anılan çeklerin bazen genel müdürlüğün ilgili muhasebe birimi tarafından merkez şubedeki bir hesap bazen de bir şube tarafından diğer bir şube üzerine düzenlendiği gözlemlenmekte ve aşağıda da değineceğim gibi bilimsel öğretilerde bir bankanın kendi çekini ödememesi olasılığının çok zayıf giderek olanaksız olduğundan sözedilerek, bu tür çeklerin son derecede güvenli oldukları vurgulanmaktadır.

Ne var ki, son günlerde haklarında Bankalar Kanunu m. 68'in uygulandığı bazı bankaların müşterilerine özellikle mevduat borçları karşılığında verdikleri kendi çekleri bankanın takas odası sistemi dışına çıkarılmış bulunması nedeni ile takastan geri döndüğü gibi, yönetimi devralan bankalar tarafından da ödenmeyerek karşılıksız kalmıştır. Bu gibi çekleri elinde bulunduran bir kısım hamilin çekin üzerinde imzaları yer alan banka yetkilileri hakkında 3167 sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkındaki Kanun'un 16. maddesi uyarınca Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunmaları nedeni ile ortaya "banka çeki"nin gerçek anlamla bir çek olup olmadığı tartışması çıkmıştır.

Gerçekten, sorunun önemi şuradadır: Bir bankanın bizzat kendi üzerine keşide ettiği, yani hem keşidecisinin hem de muhatabının kendisi olduğu ve ödenmeyen bir çek hukuken çek olarak nitelendirilebilecek olursa, üzerinde imzası bulunan yetkililer hakkında karşılıksız çeki ilişkin ceza hükümleri uygulanabilecek, aksi takdirde somut olayda Türk Ceza Kanunu'ndaki dolandırıcılık suçunun koşullarının yerine gelip gelmediği araştırılmak zorunda kalacaktır.

(*) İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Bu incelemede öncelikle "keşide çeki" ve "banka çeki" kavramları arasındaki farkı saptamaya, daha sonra da bilimsel öğreti ve yargısal içtihatların ışığı altında "banka çeki"nin hukuken bir çek olarak nitelendirilebilip nitelendirilemeyeceği konusundaki kişisel görüşlerimi açıklamaya çalışacağım. Hemen ve önemle belirteyim, "banka çeki" hakkında varılacak sonuçlar kural olarak "keşide çeki" hakkında da geçerli olacaktır.

1. Herşeyden önce gerek "keşide çeki"nde gerek "banka çeki"nde hem keşidecinin hem de ödeyecek olan muhatabın aynı tüzel kişi, yani aynı banka olduğu kuşkusuzdur. Ne var ki, kanımca bir bankanın sağladığı hizmet ya da satın aldığı mal karşılığında veya son uygulamalarda görüldüğü gibi mevduat müşterisinin parasını ödeyebilmek amacı ile bizzat kendi üzerine keşide ettiği bir çeki, alışıldığının aksine bir "keşide çeki" olarak nitelendirmek mümkün değildir.

Gerçekten, bilimsel öğretilerde verilen bilgi ve örneğe göre "Keşide Çeki" ya da "Keşide(cil) Çeki"nde" kural olarak çek meblağını keşideci, bankaya ya nakden veya hesaben ödemektedir. Bunun üzerine bir bankanın A şubesi paranın alınacağı B şubesi üzerine çek keşide etmekte, lehdar olarak ya keşideciyi, ya da onun göstereceği üçüncü bir kişiyi yazmaktadır" (SEZA REİSOĞLU, Türk Hukukunda ve Bankacılık Uygulamasında Çek, Ankara 1985, s. 50 ve aynı doğrultuda FAHİMAN TEKİL, Kıymetli Evrak Hukuku, 2. Bası, İstanbul 1994, s. 177). Önemle ekleyeyim, Prof. REİSOĞLU (a.g.e. s. 50) keşide çeklerinin uygulamada önemli bir gereksinmeyi karşıladığından söz ettikten sonra, TTK'nun çek unsurlarını tamamen kapsayan ve geçerli olan bu çekin, lehdar açısından büyük güvence sağladığına ve şifrelendirildiğinden suistimal ihtimallerini de ortadan kaldırdığına değinmektedir.

Görüldüğü gibi, son günlerde karşılıksız kalan çeklerde müşterinin çek bedelini bankaya onun bir şubesi aracılığı ile diğer bir şubesinden kendine ya da bir üçüncü kişiye ödenmesi amacı ile yatırması sözkonusu değildir. Aksine burada parasını ilgili bankaya daha önce mevduat olarak yatırmış bulunan ve bunu vadesinde ya da vadesinden önce çekmek isteyen müşteriye banka yetkilileri büyük bir olasılıkla içinde buldukları nakit sıkıntısı nedeni ile doğrudan doğruya ödeme yapamayacaklarını gözönüne alarak ve müşterinin çeki hiç olmazsa takas odasına ibraz ile oradan tahsil edebilmesini olanaklı kılabilmek amacı ile kendisine keşideci ve muhatabı aynı olan bir çek vermişlerdir. Bu çekin bir "banka çeki" olarak adlandırılmasının daha doğru olduğu düşüncesindeyim.

Nitekim Prof.Dr. HAYRİ DOMANIÇ'e göre (Kıymetli Evrak Hukuku, TTK Şerhi IV, İstanbul 1990, s. 583) "Banka çekleri, bankalar tarafından ya kendi üzerlerine veya başka bir bankaya hitaben keşide edilen çeklerdir. Titiz, emniyet, güven ve itibar prensipleri üzerine kurulan ve işleyen bankalarca düzenlenen çeklerin ödenmemesi, karşılıksız kalması, pek istis-

nai haller dışında, mümkün değildir. Bu bakımdan banka çekleri, tüccar çeklerine nazaran daha emin ve sağlam çeklerdir". Prof. TEKİL de (a.g.e. s. 178) konumuz ile ilgili olarak "Keşidecisi banka olan çeke denir. Bu çekler daha fazla güven verirler" demektedir.

2. İkinci olarak üzerinde durulup, aydınlığa kavuşturulması gereken husus, bir bankanın bizzat kendi üzerine bir çek keşide etmesinin geçerli olup olmadığı, değişik bir anlatımla aynı bankanın bir çekte hem keşideci hem de muhatap, yani ödeyecek olarak gösterilmesinin ve "çek" diye adlandırılan bu tür bir evrakın TTK ve ÇekK. anlamında bir çek olarak nitelendirilmesinin olanaklı bulunup bulunmadığıdır.

a) Hemen belirteyim, "Keşide Çeki" ve "Banka Çeki" ile ilgili açıklamalarım sırasında kendilerine yollama yaptığım REİSOĞLU, TEKİL ve DOMANIÇ gibi yazarlar bir çekte aynı bankanın hem keşideci hem de muhatap olabilmesini hiç tartışmaksızın geçerli saymış, giderek bu tür çeklerin TTK'na uygun ve daha da güvenli olduklarından sözetmişlerdir (Aynı doğrultuda bkz. GÖNEN ERİŞ, Açıklamalı-İçtihatlı-Uygulamalı Çek Hukuku, Ankara 1993, s. 17 ve 18 ve s. 18'de anılan Yargıtay Ticaret Dairesi'nin 28.12.1970 tarih ve E. 2735 K. 5424 sayılı kararı. Bu kararın incelenmesinden Yargıtay'ın da banka çeklerini geçerli kabul ettiği sonucu ortaya çıkmaktadır).

b) Buna karşılık hukukumuzda Prof.Dr. REHA POROY (Kıymetli Evrak Hukuku Esasları, 11. Bası, İstanbul 1989, s. 261 N. 309) saptayabildiğim kadarı ile banka çeklerinin geçerliliğini kuşku ile karşılayan bir yazardır. Gerçekten, POROY'a göre "Çek, bizzat keşideci üzerine çekilebilir mi? TK. m. 730, b.1, 585. maddenin çekler hakkında da uygulanacağını amirdir. Binaenaleyh, çek bizzat keşideci üzerine çekilebilmelidir. Diğer taraftan, poliçe bir kredi aracı olduğundan, bizzat keşideci üzerine poliçe çekilmesinin mantıki bir izahı bulunabiliyordu. Halbuki, çek bir ödeme aracıdır. Bundan başka görüldüğünde ödenir. Bu bakımdan keşidecinin kendi üzerine çek keşide etmesi fikrimce uygulamada bir değer ifade etmez. Üstelik bunu ancak bir banka yapabilir, zira çekte ödeyecek ancak bir banka olabilir".

Bunun gibi Prof.Dr. FIRAT ÖZTAN da (Kıymetli Evrak Hukuku, Ankara 1976, s. 639 ve orada dnp. 23'de anılan GIERKE) TTK. m. 730'un m. 585'e yaptığı yollamayı değerlendirirken "Aslında, bankalara tanınan bu imkanın dikkatle kullanılması gerekir. Bankaların bu imkandan faydalanması, çekin kabulünü yasaklayan prensiple kolaylıkla çatışabilir" diyerek banka çeklerinin geçerliliğinden belirli bir tereddüt duyduğunu ifade etmiştir.

c) Kanımca "Tatbik Olunacak Hükümler" kenar başlığını taşıyan ve poliçeye ilişkin hangi hükümlerin çeklere de uygulanacağını sayan TTK. m. 730'un 1. bendinde "Keşidecinin bizzat kendi üzerine keşide edilen poliçeler hakkındaki 585 inci madde"nin anılmış olması, POROY'un da isabetle belirttiği üzere, doğru ve yerinde olmamıştır. Bir bankanın bizzat keşideci

sıfatı ile kendi üzerine keşide ettiği çekin TTK. ve ÇekK. anlamında çek olarak nitelendirilmesini olanaksız kılan nedenler fikrimce şöyle özetlenebilir :

c1) Bir kere TTK. m. 730, bent 1 hukukumuzda 1957 tarihinde girmiş yeni bir hüküm olup, 1926 tarihli Eski Ticaret Kanunu (Kısaca = ETK) döneminde benzer bir düzenleme yoktu. Gerçekten, poliçenin bizzat keşidecinin üzerine keşide olunabileceğini öngören ETK. m. 529, f. 2'ye bu yasanın çeklerle ilgili hükümlerinde TTK'da olduğunun aksine herhangi bir yollama yapılmayarak sadece ETK. m. 614'de m. 532, 533 ve 534 ve ETK. m. 635'de de m. 599 ve 600'ün anılması ile yetinilmişti. Hatta bu yasa m. 611, f. 3'de hamiline yazılı olarak bizzat keşideci üzerine çekilen çeki yoklukla malul sayıyordu. TEKİNALP/ÇAMOĞLU'nun belirttiklerine göre (Açıklamalı, Notlu ve Karşılaştırmalı Türk Ticaret Kanunu ile Sermaye Piyasası ve Kooperatifler Kanunu, Güncelleştirilmiş 7. Bası, İstanbul 1992, s. 336 madde 730 altındaki 1,2 numaralı not) bu madde Cenevre Kambyo Senetlerine İlişkin Birlik Anlaşması'nın ulusal düzenlemeye olanak bırakmasından yararlanan İsviçre hükmüne uygundur. Nitekim çeki uygulanacak poliçe hükümlerini düzenleyen İsviçre Borçlar Kanunu m. 1143, bent 2'de çekin bizzat keşideci üzerine düzenlenebilmesi mümkün kılınmıştır.

Buna karşılık Alman Çek Kanunu (Scheckgesetz vom 14 August 1933) 6. maddesinin 3. fıkrasında açıkça çekin bizzat keşideci üzerine keşide edilmesini yasaklamış, sadece keşidecinin bir şubesi tarafından diğer bir şubesi üzerine keşide olunan çekleri bu kuraldan ayırık tutmuştur. Bilimsel öğretilerde (BAUMBACH/HEFERMEHL, Wechselgesetz und Scheckgesetz, 10. Auflage, München 1970, Art. 6 SchG. Anm. 3, s. 395) "Trassierteigener Scheck" olarak adlandırılan bu çeki düzenleme olanağının bankalara verilmiş olması durumunda bunun bir yapay davranış (=danişıklı döğüş, Almanca: Spiegelfechtere) anlamına geleceği, kaldı ki para politikası yönünden de bunun düşündürücü olacağı vurgulanmaktadır.

Kanımca TTK. m. 730, bent 1'in İsv. BK. m. 1143'den aynen çevrilmek sureti ile hukukumuzda aktarılması ve Alman Çek Kanunu'nun keşidecinin kendi üzerine çek keşide edebilmesini yasaklayan düzenlemesi ile yine bu konuda açık bir yasa hükmünü getiren ETK sisteminin değerlendirme dışında bırakılması hiç isabetli olmamıştır. İsviçre'de çekin mutlaka bir banka üzerine keşide edilmesinin zorunlu olmadığı, bu hukuk çevresinde İsv. BK. m. 1102, f. 1 uyarınca muhatap olarak bankerlerin gösterilebileceği gözönünde tutulacak olursa, bu gerçek kendiliğinden anlaşılacaktır. Kaldı ki, aşağıda değineceğim gerekçeler karşısında hukukumuzda bir bankanın, isterse farklı şubeler sözkonusu olsun kendi üzerine çek keşide etmesinin mümkün bulunmadığı, daha doğrusu bu tür bir evrakın çek olarak nitelendirilemeyeceği sonucuna varmak kaçınılmazdır.

c2) Bir kere TTK. m. 695, f. 1 uyarınca bir çekin keşide edilebilmesi için TTK. m. 694, f. 1'e göre ancak bir banka olabilecek muhatabın elinde keşidecinin emrine tahsis edilmiş bir karşılık bulunması ve keşidecinin bu karşılık üzerinde çek keşide etmek sureti ile tasarruf hakkını haiz bulunacağına dair muhatapla keşideci arasında açık ya da örtülü bir anlaşmanın varlığı zorunludur.

Görüldüğü gibi, keşidecinin çek keşide edebilmesi için aranan ilk önkoşul olan "karşılık bulunması zorunluluğu" nun bir bankanın bizzat kendi üzerine çek düzenlemesi varsayımında gerçekleşmesi düşünülemez. Karşılığın nakit (alacaklı cari hesapta), kredi (borçlu cari hesapta) ya da muaccel alacak veya mal (YAŞAR KARAYALÇIN, Ticaret Hukuku, III. Ticari Senetler (Kambiyo Senetleri), 4. Baskı, Ankara 1970, s. 280) ve ancak üçüncü bir kişiye ait olabileceği gözönüne alınacak olursa, bir bankanın kendi malvarlığına dahil bulunan bir nakdi karşılık olarak nitelendirmeye olanak kalmayacağı kendiliğinden anlaşılır. İkinci olarak bankanın bizzat kendi üzerine çek keşide etmesi varsayımında, bizzat kendi kendisi ile bir anlaşma yapmış olduğu gibi bir sonuca varmak gerekecektir ki, bu da kesinlikle kabul edilemeyecek bir durumdur. Bu nedenle bir bankanın bizzat kendisi üzerine çek keşide etmesi durumunda kanımca düzenlenen evrak bir çek olmaktan çok, bonoya, yani keşidecinin senette yer alan meblağı tıpkı poliçede kabul etmiş muhatap gibi, bizzat ödemeyi yükümlendiği emre muharrer senede yaklaşır. Nihayet ÖZTAN'ın da haklı olarak değindiği üzere, çeklerde kabul yasağının bulunması (TTK. m. 696) da bu yargıyı destekler.

c3) Çekte belirli bir meblağın kayıtsız şartsız ödenmesi için havale söz-konusudur (POROY, a.g.e. s. 256 N. 301). Borçlar Kanunu m. 457 ve ona kaynaklık yapan İsv. BK. m. 466'ya göre havale ile, havale edilen para, kıymetli evrak ya da diğer değişebilir şeyleri havale eden hesabına havale alıcısına vermeğe ve bu (havale alıcısı) (da) ondan kendi adına almağa yetkilendirilir (OGUZMAN/AKYOL/ÖZAKMAN, Medeni Kanun-Borçlar Kanunu ve İlgili Mevzuat, Cilt I, 5. Bası, İstanbul 1993, s. 430, BK. m. 430 altındaki 2. not). Bir bankanın bizzat kendi üzerine çek keşide etmesi durumunda, havale ilişkisinde bulunması zorunlu olan üç kişi koşulunun gerçekleşmeyeceği, başka bir söyleyiş ile burada havale eden (=havale veren=muhil) ile havale ödeyicisinin (havale verilen=muhalünaleyh) (Terim konusunda bkz. HATEMI/SEROZAN/ARPACI, Borçlar Hukuku Özel Bölüm, İstanbul 1992, s. 476) aynı kişiler olacağı kuşkusuzdur. Bir kredi aracı olarak poliçede kabul edilen (TTK. m. 585) keşidecinin aynı zamanda muhatap olması keyfiyeti ise bir ödeme aracı olan çekler bakımından benimsenebilecek bir çözüm biçimi değildir. Bu başlık altında son olarak şu hususu da vurgulayayım ki, kanımca muhatap lehindeki cironun makbuz hükmünde olduğunu öngören ve istisnaen muhatabın birden fazla şubesi olup da cironun çekin üzerine çekildiği şubeden başka bir şubeye yapılması du-

rumunda ciroyu geçerli sayan TTK. m. 701, f. 3 de varılan bu sonuçta herhangi bir değişiklik yaratmaya elverişli değildir. Şubelerin bağlı oldukları merkezden, yani ana işletmeden ayrı bir muhasebe düzeni olması nedeni ile konulan bu hüküm, bir bankada genel müdürlük tarafından doğrudan doğruya kendi muhasebe müdürlüğü üzerine ya da bir şube tarafından diğer bir şube veya genel müdürlük üzerine çek keşide edilebilmesine, daha açık bir söyleyiş ile çek olarak da adlandırılrsa bu tür bir evrakın TTK. ve ÇekK. anlamında çek sayılmasına engeldir.

c4) Kanımca çekle ödemelerin düzenlenmesi ve çek hamillerinin korunması amacı ile çıkarılan ÇekK. ve ona dayanılarak yayımlanan Tebliğ'ler ile getirilen sistem de, banka çeklerini anılan Yasa anlamında çek olarak kabul etmeye kesinlikle engeldir. Gerçekten,

c4. a) Örneğin ÇekK. m. 3, f. 1 uyarınca bankalar çek karnelerinin her yaprağına çekle işleyen hesabın bulunduğu şubelerinin unvanını ve keşidecinin hesap numarasını yazmaya zorunludurlar. Oysa bankanın bizzat kendi merkezi ya da şubesi nezdinde çekle işleyen bir hesabının bulunması düşünülemeyeceği gibi, keşideci sıfatı ile bir hesap numarasına sahip olması da sözkonusu olamayacağından, uygulamadaki banka çeklerinde bu tür bir açıklığa doğal olarak rastlanmamaktadır.

c4. b) Bunun gibi ÇekK. m. 3, f. 3'de bankaların çek karnesi verdikleri "müşterilerinin kimlikleri"nin T.C. Merkez Bankası'na bildirilmesi zorunluluğundan sözedilmiş olması da bankaların kendi adlarına çek karnesi bastıramayacaklarının bir göstergesi olarak kabul edilebilir. Aksi takdirde bankalar bastırdıkları banka çekleri bakımından bizzat kendi ticaret unvanları ve öngörülen diğer bilgileri Merkez Bankasına bildirmek durumunda olacaklardır ki, bu da düşünülemez.

c4. c) Kanımca ibraz ve ödemeye ilişkin ÇekK. m. 4, çekin karşılığının ödenmemesi konusundaki m. 5, ihtar ve bildirim hakkındaki m. 7 ve 9, düzeltme hakkı ile ilgili m. 8 ve özellikle bankanın sorumlu olduğu tutarı düzenleyen ÇekK. m. 10 gibi hükümler kesinlikle ve sadece müşteri bakımından uygulama kabiliyeti bulunan kurallar olup, örneğin karşılıksız çıkan bir banka çeki nedeni ile bankanın kendi kendine ihtar gönderip, bununla ilgili olarak düzeltme hakkını kullanması ya da yine karşılıksız çıkan bir banka çeki nedeni ile bizzat kendisinin karşılıksız kalan tutarın belirli bir bölümden sorumlu tutulması düşünülemez. Her ne kadar banka çeklerinin güvenilir olduğu belirtilmekte ve bunların karşılıksız çıkamayacakları ileri sürülmekte ise de, bilimsel öğretilerdeki bu görüşün sadece bir varsayım olarak kalabileceği ve uygulamada nakit sıkıntısı çeken bir bankanın bizzat kendi üzerine keşide ettiği bir çekin de pekala ödenmeyebileceği ve bu durumun ilgili hamil tarafından noter aracılığı ile tesbit ettirilebileceği gözden uzak tutulmamalıdır.

c4. d) Öte yandan şu hususu da eklemek isterim ki, ÇekK. m. 1, f. 2'de "Bu kanunda hüküm bulunmayan hallerde genel hükümler uygulanır" şeklinde bir kurala yer verilmiş olması da sonuçta herhangi bir değişiklik yaratmaya elverişli değildir. TTK. m. 730, bent 1'de hatalı olarak bir bankanın kendi üzerine çek keşide edebileceğinden sözedilmiş olmasına rağmen, bu olanağın kullanılması gerek çekin hukuki niteliği ile bağdaşmayacağı gerek TTK ve ÇekK ile ilgili bir çok hüküm ile çelişeceği için, banka çekleri olarak adlandırılan evrakın anılan yasalar anlamında çek olarak kabul edilemeyeceği yargısına ulaşıyorum.

c4. e) Nihayet Bankalararası Takas Odaları Merkezi Yönetmeliği'nin (R.G. 25.9.1985 No: 18879) 14. maddesinin 3. fıkrasının karşıt kavramından hareket edilerek banka çeklerinin gerçek anlamda bir çek olduğu ileri sürülemez. Gerçekten, bu hüküm uyarınca "Bir bankanın diğer bir banka lehine düzenlediği şehir dışı çekler takasa kabul edilmez". Kanımca bir bankanın diğer bir banka lehine (daha doğrusu emrine) düzenlediği şehir içi, yani keşide yeri ile ödeme yeri aynı olan çekler de bir banka çeki niteliğinde olup, bunların karşılıksız çıkması durumunda karşılıksız çeklere ilişkin ÇekK. m. 16'nın uygulanması sözkonusu değildir. Yönetmeliğin 14. maddesinin 1. fıkrasında da vurgulandığı üzere, bankalararası takas odasında odalara katılmış bulunan bankalar üzerine düzenlenmiş çeklerin hesaben tesviye edilmek üzere muhatap bankalara ibraz edilmesi sözkonusu olup, işbu düzenleme keyfiyetinin ilgili bankaların kendilerine çekle işleyen hesap açılmış ve çek karnesi verilmiş bulunan "müşteriler" tarafından gerçekleştirilmiş olması ve aslında hiç bir banka çekinin takas odasına kabul edilmemesi gerektiği kuşkusuzdur.

Yukarıdaki açıklamalarımdan da anlaşılacağı üzere, ÇekK. m. 16 anlamında karşılıksız çek keşide etmek suçunun işlenebilmesi için, ortada TTK ve ÇekK hükümlerine uygun, çekin tüm öğelerini bünyesinde taşıyan bir çekin varlığı zorunlu olup, bir bankanın aynı zamanda keşideci ve muhatap sıfatı ile bizzat kendi üzerine keşide ettiği banka çeklerinin bu niteliği taşımadığı sonucuna varıyorum.

Yukarıdaki açıklamalarımdan da anlaşılacağı üzere, ÇekK. m. 16 anlamında karşılıksız çek keşide etmek suçunun işlenebilmesi için, ortada TTK ve ÇekK hükümlerine uygun, çekin tüm öğelerini bünyesinde taşıyan bir çekin varlığı zorunlu olup, bir bankanın aynı zamanda keşideci ve muhatap sıfatı ile bizzat kendi üzerine keşide ettiği banka çeklerinin bu niteliği taşımadığı sonucuna varıyorum.

Yukarıdaki açıklamalarımdan da anlaşılacağı üzere, ÇekK. m. 16 anlamında karşılıksız çek keşide etmek suçunun işlenebilmesi için, ortada TTK ve ÇekK hükümlerine uygun, çekin tüm öğelerini bünyesinde taşıyan bir çekin varlığı zorunlu olup, bir bankanın aynı zamanda keşideci ve muhatap sıfatı ile bizzat kendi üzerine keşide ettiği banka çeklerinin bu niteliği taşımadığı sonucuna varıyorum.

Yukarıdaki açıklamalarımdan da anlaşılacağı üzere, ÇekK. m. 16 anlamında karşılıksız çek keşide etmek suçunun işlenebilmesi için, ortada TTK ve ÇekK hükümlerine uygun, çekin tüm öğelerini bünyesinde taşıyan bir çekin varlığı zorunlu olup, bir bankanın aynı zamanda keşideci ve muhatap sıfatı ile bizzat kendi üzerine keşide ettiği banka çeklerinin bu niteliği taşımadığı sonucuna varıyorum.

Yukarıdaki açıklamalarımdan da anlaşılacağı üzere, ÇekK. m. 16 anlamında karşılıksız çek keşide etmek suçunun işlenebilmesi için, ortada TTK ve ÇekK hükümlerine uygun, çekin tüm öğelerini bünyesinde taşıyan bir çekin varlığı zorunlu olup, bir bankanın aynı zamanda keşideci ve muhatap sıfatı ile bizzat kendi üzerine keşide ettiği banka çeklerinin bu niteliği taşımadığı sonucuna varıyorum.

Yukarıdaki açıklamalarımdan da anlaşılacağı üzere, ÇekK. m. 16 anlamında karşılıksız çek keşide etmek suçunun işlenebilmesi için, ortada TTK ve ÇekK hükümlerine uygun, çekin tüm öğelerini bünyesinde taşıyan bir çekin varlığı zorunlu olup, bir bankanın aynı zamanda keşideci ve muhatap sıfatı ile bizzat kendi üzerine keşide ettiği banka çeklerinin bu niteliği taşımadığı sonucuna varıyorum.